گزارش سری چهارم تمرین کامپیوتری آمار و احتمال

سوال ۱:

۱) در ابتدا با استفاده از دستور table2array دادههای مربوط به متغیرهای weeks و tgrams را به ترتیب در آرایههای table2array و weeks_array ذخیره می کنیم و سپس با استفاده از دستورات min ،var ،median ،mean و max مقادیر میانگین، میانه، واریانس، می کنیم و می کنیم و سپس با در دستورات می آوریم.

۲) یکی از روشهای آزمون فرض آماری در مورد میانگین جامعه، آزمون تی (T-test) یا آزمون تی استیودنت (T-student) است. معمولا در سه حالت از آزمون تی برای قضاوت در مورد میانگین استفاده می شود.

- ۱. آزمون تی تک نمونهای :(One sample t test) آزمون در مورد برابری میانگین جامعه یا مقدار ثابت و معلوم.
- ۲. آزمون تی دو جامعه مستقل:(Two independent sample t test) آزمون در مورد برابری میانگین دو جامعه مستقل.
  - ۳. آزمون تی برای زوج متغیرها :(Paired sample t test) آزمون برابر میانگین دو متغیر از یک جامعه.

در همه این آزمونها فرض نرمال بودن جامعه یا جامعهها وجود دارد. همچنین ثابت بودن واریانس نیز برای هر سه حالت آزمون از فرضهای اولیه است.

آزمون تی تک نمونهای (One Sample T Test)

فرض کنید در یک جامعه نرمال میخواهیم میانگین جامعه را با یک مقدار مشخص (که ممکن است تحلیل گر حدس زده است) مقایسه کنیم. اگر میانگین جامعه را μ_0 (Null Hypothesis) و «فرض مقابل» یا «فرض میانگین جامعه را μ_0 و مقدار حدس زده شده را با μ_0 نشان دهیم، فرضیات یعنی «فرض صفر» (Alternative Hypothesis) مربوط به آزمون تک نمونه ای به صورت زیر نوشته می شوند.

H0: μ = μ0, H1: μ ≠ μ0

بنابراین فرض صفر را به صورت «میانگین جامعه با مقدار μ_0 برابر است» و فرض مقابل را به صورت «میانگین جامعه با مقدار μ_0 برابر نیست» می خوانیم.

آماره آزمون برای حالت تک نمونهای به صورت زیر نوشته می شود:

$$T = \, \frac{\bar{x} - \, \mu_0}{\frac{S}{\sqrt{n}}}$$

در این جا، منظور از $\overline{X}$ میانگین نمونه، μ_0 مقدار حدسی برای میانگین و S انحراف استاندارد نمونه است. همچنین n نیز تعداد نمونه را نشان می دهد.

آماره آزمون در این حالت دارای توزیع t با t-n درجه آزادی است. یعنی داریم:

$$T \sim t(n-1)$$

براساس مقدار احتمال (p-value) واحتمال خطای نوع اول (α) میتوان در مورد رد فرض صفر تصمیم گرفت.

آزمون تی دو نمونهای مستقل (Two Independent Sample T Test)

در این حالت با دو جامعه مستقل مواجه هستیم و میخواهیم میانگین آن دو را با یکدیگر مقایسه کنیم، آزمون تی با فرضیات زیر صورت بگیرد. $H0: \mu A = \mu B, H1: \mu A \neq \mu B$

آماره آزمون در این حالت به صورت زیر نوشته خواهد شد.

$$T = \frac{(\overline{xA} - \overline{xB}) - (\mu A - \mu B)}{\sqrt{\frac{sA^2}{nA} + \frac{sB^2}{nB}}}$$

این آماره نیز دارای توزیع t با درجه آزادی زیر است:

degrees of fredom =
$$\frac{(\frac{sA^{2}}{nA} + \frac{sB^{2}}{nB})^{2}}{\frac{sA^{4}}{nA^{2}(nA - 1)} + \frac{sB^{4}}{nB^{2}(nB - 1)}}$$

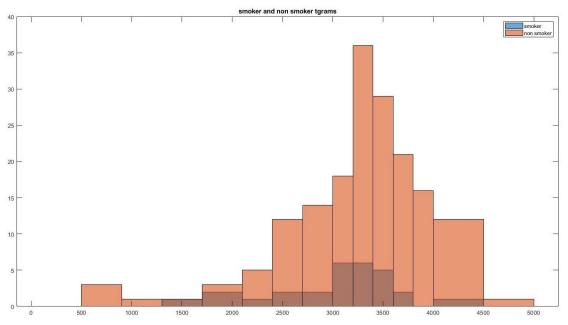
آزمون تی نمونههای وابسته (Paired Sample T Test)

آزمون تی دو نمونهای یا آزمون تی زوجی از این جهت که برآورد واریانس در آماره آزمون آن متفاوت با حالت آزمون دو نمونه مستقل است مورد بحث قرار می گیرد. از این گونه آزمون بخصوص در زمانی که برای هر مشاهده دوبار اندازه گیری یک متغیر کمی صورت گرفته، استفاده می شود.

T الف) در این قسمت فرض صفر را ۲۵ $\mu = \mu$ و فرض مقابل را ۲۵ $\mu > \tau$ در نظر می گیریم. با استفاده از مطالب گفته شده در قسمت ب، مقدار $\mu > \tau$ است، مقدار $\tau > \tau$ او مرز ناحیه بحرانی را بدست می آوریم. از آن جایی که مقدار $\tau > \tau$ درون ناحیه بحرانی است یا به طور معادل مقدار $\tau > \tau$ از آن جایی که مقدار $\tau > \tau$ درون ناحیه بحرانی است یا به طور معادل مقدار می شود و در نتیجه گزاره صحت دارد.

ب) در این قسمت فرض صفر را ۳۹ $\mu < m$ و فرض مقابل را ۳۹ $\mu < m$ در نظر می گیریم. با استفاده از مطالب گفته شده در قسمت ب، مقدار $\mu < m$ و مرز ناحیه بحرانی است یا به طور معادل مقدار $\mu = m$ از آن جایی که مقدار $\mu < m$ درون ناحیه بحرانی است یا به طور معادل مقدار $\mu = m$ از آن جایی که مقدار $\mu < m$ درون ناحیه بحرانی است یا به طور معادل مقدار می قدار می شود و در نتیجه گزاره صحت دارد.

۴) در این قسمت فرض صفر را $\mu_0 = \mu_1 = 0$ و فرض مقابل را $\mu_0 = \mu_0 = \mu_0$ در نظر می گیریم. با استفاده از مطالب گفته شده در قسمت بن مقدار $\mu_0 = \mu_0 = \mu_0$ و فرض مقابل را $\mu_0 = \mu_0 = \mu_0$ و فرض مقابل را بدست می آوریم. از آن جایی که مقدار $\mu_0 = \mu_0 = \mu_0$ در ناحیه بحرانی است یا به طور معادل مقدار مقدار $\mu_0 = \mu_0 = \mu_0$ از $\mu_0 = \mu_0$ بزرگتر است، فرض صفر تایید می شود و در نتیجه گزاره صحت ندارد.

سوال ۲:

1) ابتدا با استفاده از دستور data ،load را در برنامه لود می کنیم. سپس با استفاده از دستور table2array دادههای مربوط به متغیرهای مختلف را در آرایههایی همنام با متغیرها ذخیره می کنیم. در متغیر children، مقدار NaN را با مقدار ۴ عوض می کنیم. در ادامه با استفاده از دستور unique، تعداد مقدارهای مختلف هر متغیر را می یابیم. حال با استفاده از حلقههای for، به هر یک از مقادیر مختلف هر یک از متغیرها یک عدد طبیعی نسبت می دهیم. در انتها با کنار هم قرار دادن آرایههای مربوط به متغیرهای مختلف، ماتریس عددی data را می سازیم.

۲) ابتدا با استفاده از دستور randperm برداری حاوی جایگاه هر نمونه می سازیم. سپس با استفاده از بردار بدست آمده، ماتریس randperm را از روی ماتریس data_numeric_array می سازیم. سپس train داده اول ماتریس بدست آمده را به بخش آموزش و بقیه را به بخش تست اختصاص می دهیم.

۳) ابتدا سطرهای مربوط به هر یک از مقادیر متغیر class و از روی آن احتمال هر یک از این مقادیر را بدست می آوریم. در ادامه برای هر یک از ویژگی ها یک ماتریس که تعداد سطر آن برابر تعداد مقادیر متغیر های ویژگی ها یک ماتریس که تعداد سطر آن برابر تعداد مقادیر متغیر است، در نظر می گیریم و در خانه (i,j) آن، احتمال (i,j) امین مقدار آن متغیر به (i,j) امین مقدار آن متغیر به (i,j) امین مقدار آن متغیر به امین مقدار متغیر به در خواند در خواند و امین مقدار آن متغیر به امین مقدار متغیر به در خواند در خو

۴) ابتدا با استفاده از فرمول بدست آمده، احتمال هر یک از مقادیر متغیر class به شرط رخ دادن هر یک از نمونههای تست را بدست می آوریم. سپس ماکزیمم این مقادیر و شماره مربوط به مقداری از متغیر class که به ازای آن مقدار ماکزیمم بدست آمده است، برای هر یک از نمونهها با المتفاده از دستور plotconfusion فخیره می کنیم. این شمارهها همان مقادیر پیش بینی شده برای مقدار متغیر class هستند. در انتها با استفاده از دستور confusion matrix مربوط به دسته بندی انجام شده را رسم می کنیم.

Confusion Matrix

992					
33.5%	0.0%	0.0%	0 0.0%	0 0.0%	100% 0.0%
0	874	0	103	73	83.2%
0.0%	29.5%	0.0%	3.5%	2.5%	16.8%
0	0	0	0	0	NaN%
0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	NaN%
0	101	0	813	0	88.9%
0.0%	3.4%	0.0%	27.5%	0.0%	11.1%
0	0	1	0	3	75.0%
0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.1%	25.0%
100%	89.6%	0.0%	88.8%	3.9%	90.6%
	10.4%	100%	11.2%	96.1%	9.4%
Λ.	2	ზ	>	6	
	0 0.0% 0 0.0% 0 0.0%	0.0% 29.5% 0 0 0 0.0% 0 101 0.0% 0 0 0.0% 100% 3.4% 100% 89.6% 10.4%	0.0% 29.5% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0	0 0 0 0 0 0 0 0.0%	0.0% 29.5% 0.0% 3.5% 2.5% 0 0 0 0 0 0 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.0% 0.1% 0.1% 0.0% 0.0% 0.1% 0.0%

سوال ۳:

آ) ابتدا با استفاده از دستور data ،load را در برنامه لود می کنیم. سپس با استفاده از دستور table2array دادههای مربوط به متغیرهای مختلف را در آرایههایی همنام با متغیرها ذخیره می کنیم. در ادامه با استفاده از دستور unique، تعداد مقدارهای مختلف هر متغیر را می یابیم. حال با استفاده از حلقههای for، به هر یک از مقادیر مختلف هر یک از متغیرها غیر عددی یک عدد طبیعی نسبت می دهیم. در انتها با کنار هم قرار دادن آرایههای مربوط به متغیرهای مختلف، ماتریس عددی طعلم data را می سازیم.

ب) ابتدا با استفاده از دستور randperm برداری حاوی جایگاه هر نمونه میسازیم. سپس با استفاده از بردار بدست آمده، ماتریس randperm را از روی ماتریس بدست آمده را به بخش data_numeric_array میسازیم. سپس random_order_data داده اول ماتریس بدست آمده را به بخش آموزش و بقیه را به بخش تست اختصاص میدهیم.

ج) با استفاده از دستور fitlm روش دادههای آموزش (train) مدل خطی فیت می کنیم تا متغیر area را برحسب سایر متغیرها تخمین بزنیم. در اطلاعات خروجی این تابع در ستون Estimate، ضرایب فیت برای هر یک از ترمهای مدل خطی، در ستون SE تخمین خطای آن ضریب، در ستون t_stat آماره t برای تست کردن این فرضیه که آن ضریب می توانست صفر باشد و در ستون p_value احتمال این که به طور تصادفی آن ضریب مقدار کنونی خود را داشته باشد، آمده است. بنابراین هر چه p_value بیشتر باشد، آن ویژگی کمتر در پیش بینی مساحت سوخته شده، تاثیر دارد. لذا در این دیتاست، به ترتیب دادههای X،DMC و month بیشترین تاثیر را دارند.

- د) ضریب تعیین ($R_squared$) مقدار متناسب تغییرات در متغیر جوابy را نشان می دهد که در مدل رگرسیون خطی به وسیله متغیر مستقل X بیان می شود. X بیان می شود.
  - ۵) با استفاده از mdl.Fitted و دیتا بخش آموزش دیتاست، با یک حلقه MSE ،for مورد نظر را محاسبه می کنیم.
  - e mdl.predict و دیتا بخش تست دیتاست، با یک حلقه MSE ،for مورد نظر را محاسبه می کنیم.